

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: michal.veselsky@soc.cas.cz

Hodnocení stavu vybraných oblastí veřejného života a očekávaný vývoj v roce 2008

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2007 a 2008, v07-12, v08-01, v08-02</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>3. 12. – 10. 12. 2007, 14. 1. – 21. 1. 2008, 4. 2. – 11. 2. 2008</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1056 (prosinec), 1046 (leden), 1062 (únor)</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PS.5, PS.6, PO.5</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>19. března 2008</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Michal Veselský</i>

V rámci svého výzkumu CVVM pravidelně zjišťuje spokojenost občanů s vybranými oblastmi života.

Respondenti byli dotazováni jak na hodnocení situace a naléhavost jejího řešení, tak i na odhad předpokládané změny v nadcházejícím roce. Jednotlivé otázky byly postupně pokládány v prosincovém, lednovém a únorovém šetření. V prosinci se jednalo o otázku týkající se spokojenosti s vybranými oblastmi života, v lednu byli respondenti dotázáni na odhad vývoje v nastávajícím roce a únorový výzkum se zajímal, nakolik jsou jednotlivá témata pro dotázané naléhavá.

První tabulka nabízí odpovědi respondentů na otázku týkající se spokojenosti s jednotlivými oblastmi¹.

Tabulka 1: Spokojenost/nespokojenost se současným stavem některých oblastí v procentech (prosinec 2007)

	Velmi spokojen	Docela spokojen	Tak napůl	Docela nespokojen	Velmi nespokojen	+/-
nabídka zboží a služeb	18	55	23	2	0	73/2
kultura	9	49	29	5	1	58/6
vztahy se zahraničím	4	41	32	7	2	45/9
životní prostředí	3	36	41	16	3	39/19
věda a výzkum	4	28	29	6	1	32/7
členství ČR v EU	4	25	38	10	4	29/14
dopravní obslužnost	4	25	34	23	11	29/34
dodržování lidských práv	3	24	43	14	4	27/18
životní úroveň	2	22	37	25	12	24/37
situace v armádě	2	20	26	9	2	22/11
školství	1	21	41	20	6	22/26
nezaměstnanost	2	20	32	24	11	22/35
fungování hospodářství	2	19	42	25	7	21/32
zdravotnictví	1	20	32	30	16	21/46
fungování úřadů	1	17	43	26	8	18/34
právní prostředí	1	11	38	23	9	12/32
možnost účasti občanů na rozhodování	2	10	34	29	16	12/45
soudnictví	0	10	33	25	12	10/37
zemědělství	0	11	32	29	13	11/42
bezpečnost občanů	1	10	32	39	17	11/56
sociální jistoty	1	9	26	38	22	10/60
politická situace v ČR	1	9	29	35	24	10/59
přistěhovalectví	0	7	32	24	12	7/36
hospodářská kriminalita	0	2	17	41	32	2/73
korupce	0	2	13	41	38	2/79

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Nejpříznivěji je respondenty hodnocena nabídka zboží a služeb (73 % „velmi a docela spokojen“) a kultury (58 %). Žádná další položka se v součtu pozitivních odpovědí nedostala přes 50 %. Obecně ještě převažovalo pozitivní hodnocení nad negativním u vztahů se zahraničím (45 % „velmi a docela spokojen“), životního prostředí (39 %), vědy a výzkumu (32 %) a členství ČR v EU (29 %). Dále pak v oblasti dodržování lidských práv (27 %) a situace v armádě (22 %). Nicméně v případě posledně uvedených položek velká část dotázaných nezaujala jednoznačné stanovisko a volila odpověď „tak napůl“, případně „nevím“.

Naopak největší nespokojenost panuje se stavem korupce (79 % „velmi + docela nespokojen“) a hospodářské kriminality (73 %). Vážné výhrady byly dále směřovány k sociálním jistotám (60 %), politické situaci v ČR (59 %) a bezpečnosti občanů (56 %).

¹ Znění otázky: „Jak jste spokojen nebo nespokojen se současným stavem následujících oblastí v ČR?“

Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se stavem některých oblastí – časové srovnání (v %)

	+/- únor 2003	+/- únor 2004	+/- únor 2005	+/- únor 2006	+/- leden 2007	+/- prosinec 2007
nabídka zboží a služeb	-	-	77/5	80/4	77/4	73/2
kultura	-	-	62/8	68/6	61/8	58/6
vztahy ČR se zahraničím	-	-	52/6	52/6	56/4	45/9
členství ČR v EU	-	-	19/29	22/25	39/17	29/14
životní prostředí	36/14	-	40/18	42/19	39/19	39/19
školství	23/24	24/25	29/27	42/14	38/16	22/26
dopravní obslužnost	-	-	38/25	36/26	37/27	29/34
věda a výzkum	-	-	27/15	31/10	36/9	32/7
dodržování lidských práv	-	-	32/20	36/13	36/14	27/18
zdravotnictví	24/35	22/44	25/39	26/38	33/30	21/46
situace v armádě	-	-	30/13	28/9	27/8	22/11
životní úroveň	19/34	17/42	20/37	29/25	26/23	24/37
fungování hospodářství	-	5/60	13/45	24/28	24/31	21/32
fungování úřadů	21/33	15/43	16/41	20/32	20/35	18/34
sociální jistoty	17/42	9/62	10/58	16/43	19/37	10/60
bezpečnost občanů	-	-	13/56	20/43	16/47	11/56
právní prostředí	-	10/49	9/46	14/34	14/36	12/32
zemědělství	-	-	11/43	15/33	12/37	11/42
možnost účasti občanů na rozhodování	-	13/42	17/36	17/35	11/40	12/45
soudnictví	10/39	-	8/56	9/50	10/46	10/37
přistěhovalectví	-	8/53	9/42	10/40	9/41	7/36
nezaměstnanost	-	2/83	4/79	6/64	9/58	22/35
politická situace v ČR	-	-	10/53	15/44	5/68	10/59
hospodářská kriminalita	-	-	2/78	3/78	2/79	2/73
korupce	2/71	2/76	2/80	3/81	2/82	2/79

Pozn.: Číslo před lomítkem udává procento odpovědí „velmi + docela spokojen“, číslo za lomítkem pak odpovědi „docela + velmi nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „tak napůl“ a „nevím“.

Oproti loňskému roku je pozitivněji hodnocena nezaměstnanost (+ 13 % „spokojen“, - 23 % „nespokojen“). Nespokojených ubylo v případě soudnictví (- 9 % „nespokojen“) a politické situace v ČR (- 9 % „nespokojen“).

Naopak největšího meziročního pohybu směrem k negativnímu hodnocení doznaly sociální jistoty (- 9 % „spokojen“, + 23 % „nespokojen“), zdravotnictví (- 12 % „spokojen“, + 16 % „nespokojen“) a školství (- 16 % „spokojen“, + 10 % „nespokojen“). Nespokojených dále výrazněji přibýlo u hodnocení životní úrovně (+ 14 % „nespokojen“).

Dalším okruhem zjišťovaných názorů byla naléhavost řešení problémů v jednotlivých oblastech v procentech² (viz tabulka 3).

Tabulka 3: Naléhavost řešení problémů vybraných oblastí života (únor 2008)

	Velmi naléhavé	Docela naléhavé	Není to naléhavé
zdravotnictví	75	20	5
korupce	74	19	4
hospodářská kriminalita	71	21	4
sociální jistoty	66	26	7
obecná kriminalita	64	28	7
fungování hospodářství	53	36	8
nezaměstnanost	51	35	11
soudnictví	49	33	10
politická situace v ČR	49	35	12
životní úroveň	49	36	12
právní prostředí	47	37	9
fungování úřadů	39	42	15
zemědělství	39	38	16
dodržování lidských práv	39	40	17
životní prostředí	36	51	12
možnost účasti občanů na rozhodování	35	43	15
školství	34	44	17
přistěhovalectví	29	41	21
věda a výzkum	29	44	17
dopravní obslužnost	25	49	23
vztahy ČR se zahraničím	18	47	28
členství ČR v EU	15	39	36
situace v armádě	14	33	38
nabídka zboží a služeb	11	33	53
kultura	9	34	51

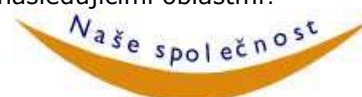
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Z rozložení odpovědí je zřejmé, že naléhavost řešení jednotlivých problémů je do značné míry ovlivněna tím, jaká panuje s danou oblastí spokojenost.

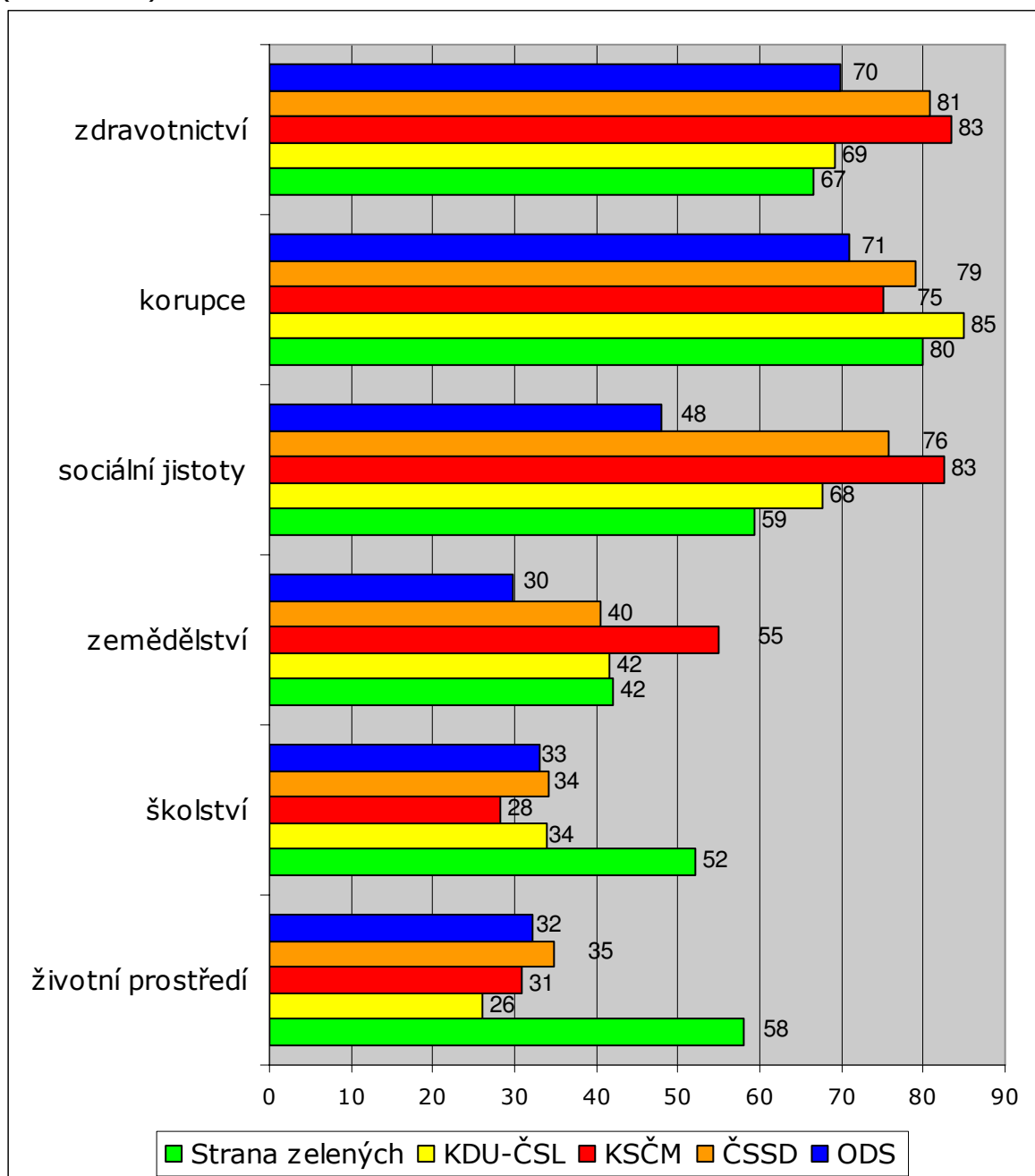
Za nejnaléhavější byly respondenty označeny problémy ve zdravotnictví (75 % „velmi naléhavé“), následované korupcí (74 %) a hospodářskou kriminalitou (71 %). Mezi palčivé otázky byla dále zařazena problematika sociálních jistot (66 %), obecné kriminality (64 %), fungování hospodářství (53 %) a nezaměstnanosti (51 %).

Do hodnocení se výrazně promítá věk respondenta. Starší lidé ve věkové skupině nad 60 let kladou častěji důraz na problematiku zdravotnictví, sociálních jistot a zemědělství. Mladí lidé do 29 let připisují větší naléhavost řešení otázek školství, vědy a výzkumu. Vnímání ekonomických a sociálních problémů je pak výrazně podmíněno životní úrovní dotazovaných. Jistě nepřekvapí, že respondenti, kteří svou životní úroveň hodnotí jako špatnou, dávají ekonomickým a sociálním oblastem vyšší prioritu.

² „Jak moc je podle Vás naléhavé zabývat se letos v České republice následujícími oblastmi?“

Graf 1: Naléhavost řešení vybraných problémů podle stranické příslušnosti v procentech (únor 2008)

Pozn.: Graf zahrnuje odpovědi „velmi naléhavé“. Vzhledem k malým četnostem jsou údaje za KDU-ČSL a SZ pouze orientační.

Z grafu je patrné, že potenciální voliči levicových stran více akcentují ekonomická a sociální témata, jako jsou například sociální jistoty a zdravotnictví. Příznivci KSČM navíc výrazně častěji zmiňují zemědělství. Elektorát Strany zelených vedle životního prostředí významně častěji vyzdvihuje také problematiku školství. Sympatizanti ODS obecně připisují ve srovnání s ostatními skupinami jednotlivým problémům nižší naléhavost. Výjimkou jsou zahraničně-politické otázky, kde se pohybují v pásmu průměru.

Posledním okruhem, kterého se otázky týkaly, byl odhad vývoje v nadcházejícím roce³ (viz tabulka 4).

Tabulka 4: Očekávaný vývoj v letošním roce v procentech (leden 2008)

	Rozhodně zlepší	Spíše zlepší	Nezmění	Spíše zhorší	Rozhodně zhorší	+/-
nabídka zboží a služeb	4	32	56	4	1	36/5
kultura	2	17	64	7	1	19/8
vztahy se zahraničím	1	17	61	8	1	18/9
členství ČR v EU	2	14	60	5	1	16/6
věda výzkum	1	16	50	7	1	17/8
životní prostředí	1	19	56	19	2	20/21
situace v armádě	0	8	51	11	1	8/12
fungování úřadů	1	9	63	18	3	10/21
dodržování lidských práv	0	7	61	16	4	7/20
školství	0	9	54	25	2	9/27
fungování hospodářství	1	14	43	31	5	15/36
dopravní obslužnost	0	11	45	29	7	11/36
právní prostředí	0	5	53	22	7	5/29
soudnictví	0	4	51	23	6	4/29
možnost účasti občanů na rozhodování	0	4	58	23	8	4/31
zemědělství	0	8	42	29	9	8/38
nezaměstnanost	0	12	35	32	12	12/44
politická situace v ČR	0	6	44	33	9	6/42
obecná kriminalita	1	5	40	37	14	6/51
přistěhovalectví	0	3	32	32	16	3/48
hospodářská kriminalita	0	4	33	38	20	4/58
korupce	0	3	33	38	20	3/58
zdravotnictví	1	10	19	42	25	11/67
životní úroveň	0	8	20	47	23	8/70
sociální jistoty	0	3	15	46	33	3/79

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Struktura očekávání vývoje oblastí v nadcházejícím roce vcelku věrně kopíruje pořadí spokojenosti a naléhavosti s jednotlivými oblastmi. Zdá se tedy, že míra spokojenosti (či pocitu naléhavosti řešení) významně ovlivňuje odhad respondentů, co se týče dalšího vývoje dané oblasti.

Největší naděje jsou vkládány do vývoje nabídky zboží a služeb (36 % „rozhodně a spíše zlepší“). Oproti tomu největší obavy mají dotázaní z toho, jak se bude situace dále utvářet v oblasti sociálních jistot (79 % „spíše a rozhodně zhorší“), životní úrovně (70 %) a zdravotnictví (67 %).

U mnoha oblastí se však stala nejčastější odpovědí varianta „situace se nezmění“. Nejčastěji se tak respondenti vyjadřovali ohledně kultury (64 % „nezmění“), fungování úřadů (63 %), vztahů se zahraničím (61 %), dodržování lidských práv (61 %), členství České republiky v Evropské unii (60 %) a možnosti účasti občanů na rozhodování (58 %).

³ „Očekáváte, že se situace v tomto roce zlepší nebo zhorší, pokud jde o...?“